

Асоціація
Українських
залізничних
перевізників

від «09» січня 2020 р.

№ 01-09/01

Міністерство інфраструктури України
пр. Перемоги, 14, м. Київ, 01135

Державна регуляторна служба
України
вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011

Відповідно до положень Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» Асоціація Українських залізничних перевізників надає свої зауваження та пропозиції до проекту наказу Міністерства інфраструктури України «Про затвердження Тимчасового положення про порядок допуску приватних локомотивів до роботи окремими маршрутами на залізничних коліях загального користування» (далі – проект тимчасового положення).

1. Пунктом 1.3 проекту тимчасового положення передбачено наділення виключно учасників експериментального проекту статусом підприємств залізничного транспорту. Однак, абзацом чотирнадцятим статті 1 Закону України «Про залізничний транспорт» визначено, що суб'єкти господарювання, які провадять діяльність у сфері залізничного транспорту, тобто забезпечують потреби суспільного виробництва і населення країни в перевезеннях у внутрішньому і міжнародному сполученнях та наданні інших транспортних послуг усім споживачам без обмежень за ознаками форми власності та видів діяльності тощо, є підприємствами залізничного транспорту. Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» накази міністерств приймаються відповідно до Конституції та законів України.

Виходячи з наведеного пункт 1.3 проекту тимчасового положення потребує виключення, оскільки він звужує дію статті 1 Закону України «Про залізничний транспорт».

2. Пунктом 2.2 проекту тимчасового положення передбачено перелік документів, які заявник повинен подати комісії Мінінфраструктури з відбору учасників експериментального проекту (далі – Комісія). До такого переліку документів, зокрема, включено:

1) інформацію щодо переліку та технічних характеристик приватних локомотивів, які передбачаються до використання в рамках експериментального проекту, та технічного персоналу, який забезпечуватиме безперебійне функціонування приватних локомотивів;

2) документи, що підтверджуються фінансову спроможність заявника (річна фінансова звітність заявника або, у випадку неможливості її надання, інформація щодо залишків грошових коштів у банку, що підтверджується відповідною довідкою банку);

3) письмову гарантію щодо надання Комісії протягом трьох місяців з моменту прийняття позитивного рішення Комісії щодо участі заявника в експериментальному проекті належним чином завірених копій документів, визначених у пункті 2.6 проекту тимчасового положення.

Щодо підпункту 1). Відповідно до пункту 9.9 розділу 9 Правил технічної експлуатації України, затверджених наказом Міністерства транспорту України від 20 грудня 1996 р. № 411 (із змінами) на кожний локомотив має вестись технічний паспорт (формуляр), що містить найважливіші технічні і експлуатаційні характеристики. Пунктом 2.1 розділу II Порядку подання нормативно-правових актів на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України та проведення їх державної реєстрації, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 12 квітня 2005 р. № 34/5 (у редакції наказу Міністерства юстиції України 15 травня 2013 р. № 883/5), зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 12 квітня 2005 р. за № 381/10661 (далі – Порядок державної реєстрації), передбачено, що нормативно-правовий акт повинен бути ясным, чітким, зрозумілим, стислим і послідовним, а також не містити суперечливих норм права.

У зв'язку з означеним вважається за необхідне абзац п'ятий пункту 2.2 проекту тимчасового положення після слів «які передбачаються до використання в рамках експериментального проекту» доповнити словами «та зазначених у їх технічних паспортах (формулярах)».

Також цим же нормативним приписом встановлено необхідність подання «інформації щодо... технічного персоналу, який забезпечуватиме безперебійне функціонування приватних локомотивів». Однак варто зазначити, що під час проведення аналізу нормативно-правової бази з означеного предмету правового регулювання не встановлено наявності визначення або опису, вимог тощо до технічного персоналу, який забезпечував би безперебійне функціонування приватних локомотивів. У зв'язку з необхідністю дотримання вимог пункту 2.1 розділу II Порядку державної реєстрації правова конструкція «технічний персонал, який забезпечуватиме безперебійне функціонування приватних локомотивів» потребує конкретизації (уточнення) в частині переліку інформації та назв посад такого технічного персоналу або введення додатково терміну.

Щодо підпункту 2). Відповідно до частини першої статті 14 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» підприємства зобов'язані подавати фінансову звітність органам, до сфери управління яких вони належать, трудовим колективам на їх вимогу, власникам (засновникам) відповідно до установчих документів, якщо інше не передбачено згаданим Законом. Підприємства зобов'язані надавати *копії*

фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності за запитом юридичних та фізичних осіб у порядку, передбаченому Законом України «Про доступ до публічної інформації».

Таким чином, Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» передбачено виключний перелік суб'єктів, яким підприємство зобов'язано надавати фінансову звітність. Слід також звернути увагу, що згаданим Законом не наведено визначення поняття «річна фінансова звітність», проте статтею 13 встановлено, що звітним періодом для складання фінансової звітності є календарний рік. Тому більш коректним є вживання словосполучення «фінансова звітність за останній календарний рік».

Викликає також занепокоєння щодо підтвердження фінансової спроможності заявника на участь у експериментальному проекті шляхом подання інформації щодо залишків грошових коштів у банку, що підтверджується відповідною довідкою банку, оскільки не зазначено яка мінімальна сума залишку коштів на поточному рахунку вважатиметься Комісією достатньою сумою підтвердження фінансової спроможності заявника на участь у експериментальному проекті. Тому цю норму слід також виключити з тексту пункту 2.2 проекту тимчасового положення.

Щодо підпункту 3). Відповідно до статей 526, 546, 560 Цивільного кодексу України та статті 200 Господарського кодексу України під гарантією слід розуміти фінансові зобов'язання, що надаються банками на підтвердження виконання прийнятих суб'єктом господарювання зобов'язань. Тому у цьому контексті варто використати словосполучення «гарантійний лист», що є звичаєм у розумінні статті 7 Цивільного кодексу України та більше відповідатиме правовій формі правочину.

Доречно також звернути увагу, що у абзаці сьомому пункту 2.2 та пункті 2.8 проекту тимчасового положення використано бланкетний прийом нормопроектувальної техніки. Однак пунктом 2.6 проекту тимчасового положення не визначається перелік копій документів, що мають подаватись заявниками для участі у експериментальному проекті, на противагу пункту 2.7 проекту тимчасового положення. Тому зазначене потребує внесення технічного виправлення.

3. Пунктом 2.4 проекту тимчасового положення встановлено, що один заявник може включити в заявку не більше п'яти діляниць. З цього приводу варто зазначити, що такий нормативний припис містить ознаки обмеження господарської діяльності, яке відповідно до статті 31 Господарського кодексу України може визнаватись дискримінацією. Однак дискримінація суб'єктів господарювання може встановлюватись виключно законами. З огляду на зазначене, пункт 2.4 проекту тимчасового положення слід виключити.

4. Пунктом 2.7 проекту тимчасового положення визначено, що заявник, у разі визначення його учасником експериментального проекту, повинен надати Комісії копії документів щодо приватних локомотивів, які будуть експлуатуватись заявником, і які відповідають вимогам проекту тимчасового

положення. Однак не зазначено переліку документів щодо приватних локомотивів, копії яких повинні надаватись учасником експериментального проекту. З огляду на те, що пунктом 2.2 проекту тимчасового положення запропоновано заявникам надавати Комісії технічні паспорти (формуляри) на локомотиви та відповідно до вимог абзацу восьмого пункту 2.1 розділу II Порядку державної реєстрації, варто логічно узгодити нормативні приписи пунктів 2.2 та 2.7 проекту тимчасового положення щодо надання копій технічних паспортів (формулярів) на локомотиви, що заявлені на участь у експериментальному проекті.

Разом з тим у цьому пункті доцільно виключити:

абзац четвертий як такий, що суперечить пункту 3 постанови Кабінету Міністрів України від 04 грудня 2019 № 1043 «Про реалізацію експериментального проекту щодо допуску приватних локомотивів до роботи окремими маршрутами на залізничних коліях загального користування»;

абзац п'ятий як такий, що дублює нормативні приписи пункту 2.3 проекту тимчасового положення.

5. Стосовно підпункту 1 пункту 2 проекту тимчасового положення слово «висновку» необхідно замінити словом «протоколу», оскільки відповідно до абзацу четвертого пункту 2.5 проекту тимчасового положення Комісія складає *протокол* за результатами засідання, який містить висновки та обґрунтування щодо визначення заявника підприємством-учасником експериментального проекту або відмови заявнику в участі у експериментальному проекті.

6. Задля узгодженості проекту тимчасового положення з пунктом 3 постанови Кабінету Міністрів України від 04 грудня 2019 № 1043 «Про реалізацію експериментального проекту щодо допуску приватних локомотивів до роботи окремими маршрутами на залізничних коліях загального користування» у пункті 3.1 проекту тимчасового положення після слів та цифр «від 30 грудня 2015 року № 1194» слід доповнити словами «(окрім пункту 16)», що також узгоджуватиметься з вимогами абзацу четвертого пункту 3.3 проекту тимчасового положення, та усуне подвійне трактування норми права.

7. Звертається також увага на доцільність наявності розділу IV проекту тимчасового положення, оскільки цим розділом вирішуються питання зобов'язань АТ «Укрзалізниця», що не відноситься до предмету правового регулювання проекту тимчасового положення (пункт 1). У зв'язку з цим, пропонується розділу IV проекту тимчасового положення виключити та доповнити абзац другий пункту 2.11 проекту тимчасового положення вимогами щодо договору про доступ до інфраструктури.

Додатково слід звернути увагу на:

1) необхідність дотримання вимог Порядку проведення антикорупційної експертизи, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 18 березня 2015 р. № 383/5, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 19 березня 2015 р. за № 303/26748, щодо наявності корупціогенних факторів,

що сприяють або можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень в силу неоднозначності трактування нормативних приписів проекту тимчасового положення;

2) можливість розрахунку оплати доступу до колій загального користування відповідно до Збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги та Коефіцієнтів, що застосовуються до Збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги, затвердженого наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 26 березня 2009 року № 317, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 квітня 2009 року за № 340/16356.

Голова Ради

Володимир КРОТ